

Список використаних джерел

1. Стрижов Е. Ю. Нравственно-психологические детерминанты мошенничества: автореф. дис. ... докт. психолог. наук: спец. 19.00.06 — юридическая психология / Стрижов Евгений Юрьевич. — Москва, 2011. — 49 с.
2. Альбрехт С., Верни Г., Уильямс Т. Мошенничество. Луч света на темные стороны бизнеса / Перев. с англ. — СПб: Питер, 1995. — 400 с.
3. Теплова Д. О. Криминологическая характеристика и предупреждение организованного мошенничества: дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Теплова Дарья Олеговна. — Москва, 2014. — 248 с.
4. Кальман О. Г. Злочинність у сфері економіки України: теоретичні та прикладні проблеми попередження: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.08 / Кальман Олександр Григорович; Національна юридична академія України ім. Я. Мудрого. — Харків, 2007. — 430 с.
5. Дрёмин В. Н. Преступность как социальная практика: институциональная теория криминализации общества: [монография] / В. Н. Дрёмин. — О.: Юридическая литература, 2009. — 616 с.
6. IMDb Charts Top 250 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.imdb.com/chart/top>

ГАРКУША Ю. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри криминології та кримінально-виконавчого права, аспірант

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ В МЕХАНІЗМІ ДЕТЕРМІНАЦІЇ ЗЛОЧИНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З ВИКОРИСТАННЯМ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

На сьогоднішній день всі традиційні засоби комунікації втратили свою актуальність. Так, останнім часом соціальні мережі займають одне з домінуючих місць у житті людей, адже крім отримання будь-якої інформації соціальні мережі все більше привертають увагу можливістю спілкуватися. За останні кілька років роль соціальних мереж різко збільшилася. Декілька років тому в соціальних мережах були зареєстровані лише одилиці, а в даний час важко знайти людину, яка б про них не чула, та не мала «власної сторінки».

Соціальна мережа — це одна з найбільш відвідуваних сайтів в Інтернеті XXI-го століття. Соціальні сайти стали надзвичайно популярні в усьому світі, адже кількість соціальних мереж і онлайн — користувачів росте безперервно кожен день. Користувачі багатьох соціальних мереж обчислюються вже мільйонами і щодня ресструються кілька десятків нових користувачів [1]. Наприклад, в Україні найбільш найпопулярніша соціальна мережа — це «VKontakte», а в усьому світі — «Facebook».

Якщо детально розглянути проблему появи соціальних мереж, де з одного боку вона служить хорошим засобом комунікації, а з іншого — можливістю викликати психологічну залежність, або ж стати жертвою злочинних посягань. Тому поряд з позитивними аспектами, негативні явища сьогодні є більш актуальними.

Родоначальниками вивчення феномена психологічної залежності від соціальних мереж є два америкапські фахівці: клінічний психолог К. Янг [2] і психіатр А. Голдберг, який в 1996 році ввів термін «інтернет-залежність», що характеризує непереборне бажання користуватися інтернетом, що несе за собою згубні наслідки для побутової, навчальної, соціальної та психологічної сфер діяльності [3].

Люди стали забувати про живе, реальне спілкування. Можна сказати «соціальні мережі більше відокремлюють людей, ніж зближують». Особливо схильні до впливу соціальних мереж підлітки, у яких найчастіше може виробитися залежність, при відсутності доступу до соціальних мереж, яка може викликати так звану психічну «ломку». Залежна людина стає більш дратівливою і замкнутою. Вона не може уявити себе ні дня без відвідування сторінки, метою якої є знайти там якісь зміни, поспішає поділитися незначними новинами. Так, якщо раніше була відома фраза «зайдеш до мене в гості», то вже кілька років тому, вона отримала нове відображення: «відвідай мою сторінку в соціальній мережі».

Вагомим є й той факт, що як будь-яке комерційне підприємство, соціальна мережа створена, щоб приносити дохід власникам. Крім платної реєстрації на деяких сайтах, іграми в соціальних мережах, за віртуальні подарунки, сюрпризи платять реальні гроші. Можна помітити що соціальні мережі непогано наживаються на тих людях, які цілодобово безперервно проводять день за іграми та іншими платними розвагами. Проте, негативні сторони користування соціальними мережами на цьому не закінчуються.

Щоденна гошка за популярністю, «лайками», схваленнями, коментарями, збільшенням друзів і передплатників змушує численних людей максимально відкривати своє життя, постійно «показувати» всю інформацію про себе і це є прекрасним ґрунтом для злочинців. Адже на сьогоднішній день соціальна мережа, є такою ж сферою діяльності злочинців, як і фізичний світ. Якщо раніше злочинцям для того що б підібрати «жертву» і зібрати інформацію про людину та її місцеперебування необхідно було витратити багато часу, тепер все стало набагато простіше. Досить зареєструватися в соціальній мережі і набрати в пошуковику дані про людину, переглянути її фотографії і записи, при цьому можна задати безліч умов пошуку: вік, країну, місто, сімейний стан, місце роботи, місце навчання тощо. На рядку пошуку моментально вивіщується сторінка (акаунт), де можна дізнатися майже все про людину, а саме коло спілкування, коло інтересів, хобі, місце роботи, місце

відпочинку, останні поїздки та подорожі, добробут. Також за допомогою «соціальних мереж» можна отримати номер мобільного телефону, адресу e-mail, запустити вірус через повідомлення, відео, посилення і в підсумку отримати доступ до всієї інформації, що міститься на персональному комп'ютері, в тому числі інформацію, пов'язану з фінансами і зв'язками. Виходить, що зловмисники можуть отримати дуже цінну інформацію, яка значно полегшує вести планування, підготовку і вчинення злочинів. Тому, інформація користувачів в соціальних мережах стала одним з головних об'єктів злочинів по всьому світу, де вже зареєстровані тисячі випадків зломів їх акаунтів.

Таким чином, з розвитком сучасних технологій, в тому числі Інтернету, не можна не помітити, що наука не стоїть на місці, змінюються можливості і потреби людини, завдяки яким соціальні мережі з кожним роком покращують свої характеристики і можливості. Однак, важливо розуміти такий прищиповий момент: ресструючись в одній з соціальної мережі і працюючи в ній, ми отримуємо той чи інший сервіс. Але коли цей сервіс вживається в психіку людини настільки, що майже повністю нею опановує, сервіс у деякої кількості користувачів переростає в психологічну залежність, де згодом дана залежність стає підґрунтям злочинної діяльності, яка дає їм додаткові можливості для розвитку нових видів кіберзлочинів. Як показує судова практика, більшість сучасних злочинців активно використовують соціальні мережі, в яких вони можуть бути не тільки анонімними, а й розвивати свою діяльність в соціальних, політичних і економічних сферах. Так само знаючи, що правове законодавство, що стосується, правовідносин в соціальних мережах, тільки розвивається, злочинці мають можливість уникнути покарання.

Список використаних джерел

1. Магомедова С. З. Влияние социальных сетей / С. З. Магомедова, Р. Ш. Камилова. // Международный научно-исследовательский журнал. – 2013. – № 6.
2. Янг К. Диагноз – интернет-зависимость [Електронний ресурс] / К. Янг. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: www.narcom.ru/publ/info/665.
3. Рыскулова М. М. Интернет-зависимость как социально-психологическая проблема современного общества [Електронний ресурс] / М. М. Рыскулова. 2015. Режим доступу до ресурсу: <http://www.enu.kz/repository/repository2014/internet-zavisimost.pdf>.